ין פפתי מת], גן וובחים מת], ב) וזבחים מת], ג) וובחים מת], ד) וצ"ל ושחט את החטאת במקום הטולה ושחט אותה לחטאת

במקום אשר ישחטו את העולה

והם שני כתובים גבי חטאת יחיד

אחד בשעירה וא' בכשבה וחשיב

אומס לחדו. כ) ול"ל שח"טו.

אומם לחד, ש) [דיל מחייטן,

ו) ובחים מחה, ו) גייז שם [פקמן

בני, ש) ושיץ לעייא, ע) וייז שם [פקמן

בניימים קומוך לעודה דיים

ביימים קומוך לעבודה אויל אבל

ביימים קומוך לעבודה אויל אבל

ביימים למודה מניילן, י) אלא

ביימים למודה מניילן, י) אלא

מייא, ל) ביימיה (3) בייקה (3) בייקה

מייא, ל) ביימיד ואמייב דייה אלא

מייא, ל) ביימיד ואמייב דייה אלא

מול אלה צייקה, ש) ויידים אלא הדליי

"אל והחור שהחורותו או ביימי אוויים וביימים אלא הדליי

כלל ופרט המרוחקין אין דנין ומש״ה אינטריך כו' ור״ל דבאם אין דנין ליכא למילף בפרט וכלל

לרבות כל מילי ומש״ה אילטריך פסוק ג'], כ) [וע״ע תוס׳ ב״ק

פה, ד״ה כללן, ס) נ״א דלגופיה פה, ד״ה כללן, ס) נ״א דלגופיה כמב ולא לבנין, ט) רש״א הג״ דשיר בדבור שאח״ו קודם וא״מ, ש) שאר מטאמ או אינו כו׳ ער שונר במנונו בד״א נאש״ה נרש״ד

שעיר הפנימי הד"א ואח"כ מה"ד לאו משום ע"ש. ל"ק, ל) דשעה.

תורה אור השלם

1. כל המנחה אשר תקריבו

בל הפנורה אשר תקריבו ליי לא תעשה המץ בי כל מעננו אשה ליי: ויקרא בי א מעננו אשה ליי: ויקרא ביא 2. לא תאפה חמץ חלקם בתני אתה מאשי קרש בתני אתה מאשי קרש

נְתַתִּי אֹתָה מֵאשָׁי קְּדְשׁ קָּדְשִׁים הָוא כַּחַשְאת וְכָאָשָׁם: וִיקרא וִי

ּוְבֶּיֶבֶּם. 3. וְסָמַךְּ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר

הַחַטָּאת וְשָׁחַט אַת הַחַטאת

במקום העלה: ויקרא ד כט

ושחט אתו במקום יְשְׁחָט אָת הָעלְה לִפּנִי יְיָ תַשְׁחַט אָת הָעלְה לִפּנִי יְיִ תַשְאת הוּא: ויקרא ד כד 4. דַּבַּר אֶל אַהְרֹן וְאֶל בָּנִיוּ

וכאשם:

פייה בכלל. לא תעשה היתה: אפייה בכלל. לא תעשה היתה: לאיתויי קיטוף. מה ^(f) שתולש העיסה לכל חלה וחלה אע״ג דאינו מעשה חשוב: אנן דאינו נועשה חשוב: אנן מחלקם קא דרשינן. דאם החמיץ שיריה דעובר ולא מן . תאפה חמץ: ואימא כוליה לא תאפה נמי לחלקם (קאמר) [אתא] ולא מצית למשמע המרוחקים זה מזה. במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת כלל והוא בסדר החטאת כלל והוא בסדר צו. ושחט אותו במקום פרט צו. ושחט אותו במקום פרט רחמנא ושחט את החטאת הדות אמינא אין בכלל אלא מה שמעים אין בכלל אלא מה שפפרט והיי דנשיא הוא מדי צפון אחרינא לא: פרט וכלל הוא דפרט נכתב קודם: השתא דנפקא ליה מושחט את . החטאת שכל חטאות טעונין צפון אותו למעוטי מאי: ואין שעיר נחשון. אע"ג דהוי שעיר נשיא כוותיה: מדיכול למימר וסמך ידו על ראשו

ל) רבינו מפרש דקיטוף הוא מלשון חלישה וכ"ה בערוך ערך קטף צ' והוא מלשון הכחוב הקוטפים מלוח עלי שים.

וקאמר על ראש השעיר לרביח

שימה מקובצת :6) אשר ישחט את העולה ל) אשר ישחט את העולה: 3 חיבות לפני ה' חטאת הוא ל"ש: ג) ואין אחר טעון צפון. כגון שעירי רגלים אבל אין לפרש כגון כשבה ושעירה של יחיד דהא בהדיא כחיב בהו צפון: ד) זה בנה אב ובזבחים דייק אשכחן למצוה . לעכב מנין ומשני כתיב בכבשה וכתיב בשעירה: סן ואיתרבי לעניו סמיכה פי׳ דמרכה ליה לענין ממיכה פי דומרה ליה מקרא דחטאת דמרים רסמך מקרא דחטאת דמרים רסמך לפרש דכיון דאיתרבי לענין נמי לענין צפון הרי שלמים ונמי לענין צפון הרי שלמים תוכית דאיתרבו לממיכה ולא משום דאיתרבו לממיכה ולא משום דאיתרבו מקרא ש"מ ני מושה מארץ במיקר דמינים גבי חטאת קאמר: ו] מה"מ דאשיריים עובר: ו] חייב שלשה. ותיבות על הקומץ . נמחק: ס] בשיריים אות ר' נמחק: ט] אשר תשחט העולה תשחט החטאת: ין ושחט את החטאת וגו" זה בנה אב (הקב"ה) [הכתוב] עשה זה אב לכל החטאות: ים) החטאת במקום אשר ישחט הנולה:
יב) ודאי כלל ודרט המרוחקים זה מזה או פרט וכלל המרווחים אין דנין אותו ותנא דפריך לעיל או אינו לאו משום כלל . כתב לא תאפה דאי כתב לא תעשה הו"א דמיירי בעיקר . עשיה דהיינו קומץ ולא קאי אחלקם וחלקם מילתא אחריתי אחלקם וחלקם מילתא אחריתי חלקם נחתי להם וגרי. תו"ח: עו) צפון כלל. ה"ה דהרי מצי למפרך כולה קרא למה לי דהא צפון נפקא לן למצוה מזאת התורה ולעכב מזה בנה אב ולמסקנא ניחא דאתיא למעט שעיר נחשוו מצפוז. א"ג "יל נחשון מצפון. א״נ י דאי לא הוי כתיב ביה צפון לא הוי מוקמינן עיכוב דזה בנה אב בשעירי הרגלים דטפי הוי לז לאוקמי בשעיר נשיא לפי שהוא בא על מצות ידועות מה שאין כן בשעירי הרגלים אלא שאין כן בשעירי הרגלים אלא דכתיב בשעיר נשיא צפון וכן בכבשה וכן בשעירה וואת תורת לעכב וא"כ דחטאת דכשבה וכן דשעירה שהן (מותרין) [מיותרין] לומר זה כזה א"כ ע"כ לשעירי הרגלים [הוא דאתא]. תו"ח:

אד אני אביא דישתה ועריבתה בו'. וא"מ אי דאתרו אכל חדא 🏻 מה"מ. ון דחייב ובשיריםן ועובר בלא תעשה דמקרא דמתניתין לא 🐧 ופססיםו:ב"קפס. ודהלגן. וחדא אפי׳ אפה ואפה נמי כמו אל תשתה אל תשתה דנזיר

> וקרחה ומוקי לה דסך חמשא אלבעתיה נשה ויש לומר דהכה הפי׳ התרו על כל אחת ואחת אינטריך קרא משום דכבר נפסלה והוה אמינא דפטור כדדרשינן לקמן (דף מ.) המחמץ את הכשרה חייב ואת הפסולה פטור קא משמע לן דהכא חייב מאחר דליכא אלא פסול של חמוץ דמרבינן מהכא מחמך אחר מחמן שהוא חייב:

אם כן ליכתוב חלקם לא תאפה חמץ. תימה כי כתב נמי הכי הוה דרשינן לחלק מדכתיב לא תאפה יגן שהזכיר אפייה ולא כחיב חיעשה שכן מתרלים אהא דדרשינן גבי שבת (דף ע.) לחלק מלא תבערו ומקשינן הא אינטריך להבערת בת כהן דלא דחיא שבת משום דכתיב בכל מושבותיכם דמשמע בית דין ואמר רחמנא לא תבערו ומתרלינן דאי לבת כהן לחודה לכתוב לא מעשו מלאכה בכל מושבותיכם והוה ידעינן נמי דמיחת בית דין לא דחיי' שבת יד! וי"ל דלא דמי דהכא הוי אמרינן דאפייה דאסר רחמנא אשיריים דהיינו חלקם אבל לא תיעשה אקומך כתיב דאסר כל עשיות: בלל ופרש המרוחקין זה מזה אין דנין אותו בכלל ופרט. תיתה לרבא דאמר דנין בפ׳ בנות כותים (נדה לג.) מאי איכא למימר וי"ל דהתם דווקא דנין לפי שהוא בחדא פרשתא אבל הכא דחד בויקרא וחד בלו את אהרן הוו בתרי עניינים ומודה דאין דנין כדאמר בפ"ק דפסחים (דף ו:) אפי' למ"ד דנין ה"מ בחד עניינא אבל בתרי ענייני אין דנין והא דפי׳ הקונטרס בפסחים דמ"ד דנין היינו רב אדא בר אהבה דשמעתין לא דק דהכא אפי׳ בתרי ענייני קאמר אלא אפלוגתא דאביי ורבא קאי וא״ת בפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מה:) דדריש והומת ותלית כלל כי קללת פרט אי הוי מקרבי אין בכלל אלא מה שבפרט השתא דמרחקי אתא לרבויי עע״א לרבא דאמר דנין לא הוה ליה לרבויי מידי לאביי דאמר אין דנין לא הוה ליה למידן כלל וי"ל כיון דאיפסיק בדבר אחר שאינו מאותו ענין דכתיב (דברים כא) כי קבר תקברנו הוה ליה כתרי ענייני ואין דנין והתם דריש מכח דמגדף היה בכלל והומת ויצא מן הכלל ורבי 0 אלעזר נמי מכח זה הוא דן ואין להקפיד אהא דדרשינן הכא

תאפה חמץ מה ת"ל והלא כבר נאמר ילא תעשה חמץ לפי שנאמר לא תעשה חמץ יכול לא יהא חייב אלא אחת על כולם ת"ל יצאת למה יצאת בכלל היתה למה יצאת להקיש אליה מה אפייה מיוחדת שהיא מעשה יחידי וחייבין עליה בפני עצמה אף אני אביא לישת' ועריכתה וכל מעשה יחידי שבה לאיתויי קימוף שהוא מעשה יחידי וחייבין עליה בפני עצמה אנן מחלקם קאמרינן ואימא כוליה להכי הוא דאתא אם כן לכתוב חלקם לא תאפה חמץ מאי לא תאפה חמץ חלקם שמעת מינה תרתי ואימא אפייה דפרט בה רחמנא ליחייב חדא אינך ליחייב חדא אכולהו משום דהוה דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא ואימא לא תעשה כלל לא תאפה פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט אפייה אין מידי אחרינא לא אמר רבי אפמוריקי משום דהוי ⁴כלל ופרט המרוחקין זה מזה וכל כלל ופרט המרוחקין זה מזה אין דנין אותן בכלל ופרט מתיב רב אדא בר אהבה ואמרי לה כדי וכלל ופרט המרוחקין זה מזה אין דנין אותן בכלל ופרט והתניא נושחט אותו במקום אשר ישחם 10 העולה כן לפני ה' חמאת הוא יהיכן עולה נשחמת בצפון אף זה בצפון וכי אנו מכאן למידין והלא כבר נאמר יבמקום אשר תשחם העולה תשחם החמאת הא למה זה יצא לקובעו שאם לא שחם אותו בצפון פסלו אתה אומר לכך יצאת או אינו אלא שזה מעון צפון יו ואין אחר מעון צפון ת"ל ישחם את החמאת במקום די (אשר ישחם 50) את) העולה יו זה בנה אב לכל חמאות שמעונות צפון מעמא דכתב רחמנא ושחט את החמאת הא לאו הכי הוה אמינא שזה מעון צפון ואין אחר מעון צפון מ"מ לאו משום דהוה כלל ופרט ואע"ג דמרוחקין זה מזה

שמעינן שאלא קומן דלגבוה אזיל: מעשה יחידי. מעשה חשוב בפני (מכום דף כה) ואי דלא אחרו ביה אלא חדא החראה אמאי חייב עלמו: לאחויי קיעוף. שמחליק פניה במים אע"ג דלאו מעשה כל דכי ה"ג דייק בפרק בתרא דמכות (דף כ:) גבי דחייב על כל קרחה כך הוא: אנן. הך דרשא דשירים מחלקם קאמרי" מדסמוך חלקם ללא מאפה: אימא כוליה לשירים אמא.

כדכתיב חלקם ולישה ועריכה ואפייה (א) דליהוו חייב ז]י) על החומץ הן [ובשירים] מהיכא ילפת: ואימא אפייה דפרע בה קרא. ואפקיה מן הכלל לחיובי עלה חדא ואכולהו אינך חדא ולא ליחייב (אלא)?) תרתי: מרוחקין. לא מעשה בויקרא לא מאפה בצו את אהרן: ושחט אומו. בשעיר נשיא כתיב: כלפון. בעולה כתיב על ירך המזבח לפונה בויקרא: והלא כבר נאמר כו'. והא נמי בכלל שאר חטאות הוא: לקבעו. דשנה עליו הכתוב לעכב: או אינו אלא. לכך ילאה שזה טעון לפון ולא אחר ומה אני מקיים במקום אשר (כ) מן וגו׳ תשחט החטאת בשעיר נשיא הכתוב מדבר: מ"ל. פסוק שלישי ושחט ין החטחת וגו' ללמד זה בנה אב לכל החטאות ללמד עליהן שיטענו לפון: כלל ופרט. משחט החטאת כלל כל החטאות בנפון ושחט אותו פרט שעיר נשיא ולא אחר דאע"ג דמרוחקין דושחט אותו כתיב בויהרא ותשחט החטאת כתיב בצו את אהרן: האי פרט וכלל הוא. דושחט אותו כחיב ברישא והדר כלל בצו את אהרן ואיתרבו להו כל חטאות ואכתי ושחט את החטאת במהום (ג) יא] העולה למה ל)לי מ) אלא ודאי יבן לאו כלל ופרט המרוחקין קא קשיא ליה [אלא אותו קא קשיא ליה] ומשום הכי אינטריך פסוק שלישי: והשתה דנפקה ליה מושחט הת החטאת. דלא אמרינן אין אחר טעון לפון אלא דנשיא אותו למה לי והא ליכא למימר דלמעוטי שאר חטאת מעיכובא קאתי דהא בשחיטת קדשים מייתי לפון לכל חטאות בין למלוה בין לעכב בפ' איזהו מקומן (זכחים מט.): שעיר נחשון. שהקריבו הנשיחים שעירי חטאות בחנוכת המזבח ולהכי נהט נחשון דהוא הראשון. והנהו ממעט דאין טעונין לפון דלא באו על חטא כשאר חטאת: וסמך ידו על ראש השעיר. בנשיא כתיב ומצי למכתב וסמך

ידו על ראשו. טעמייהו דר' יהודה

ור"ש מפרש בפרק שתי מדות (לקמן לב:):

הגהות הב"ח

(d) רש"י ד"ה אימא וכו' ואפייה אינו חייב אלט -----(4) רש"ה "הים לומל זכר ולפיים איגו מייב אלא הקומן ובשירים: (3) ד"ה זו לו לונו זכר לשר ישחט העולה משמט: (ג) ד"ה הלו פכט זכר נמקום ללו ודמה את העולה ליל ללו ודמי אותו קל קשיל לים כל"ל:

מוסף רש"י

משום דהוי כלל ופרט המרוחקין זה מזה. דהיכל דפרט מרוחק מן הכלל נידון במדה זו ללמד על הכלל וכוי, ואם סאמר מה בין זו למדם כלל וופרט וכלל שאמה דן כעין המרט הכרב זו היבר מווים הפרט, הרבה יש שמדת כעין הפרט באה להוסיף על הפרט בכלל אחרון דברים אחרים שאין כתובין בו חו באה לגלות על הפרט ולא להוסיף עליו, ודברים רבים למידין במדה זו שאינן בפני עלמה כך חייב על כל אב מלאכה שבכלל בפני עלמו (שבועות ז.). ואמרי לה כדי. מכאן למידין. וכי מכאן לריך ללמוד בפני עלמה והלא כל ננמוד בפני ענמה והנה כנ החטאות בכלל תורת החטאת במקום אשר תשחט העולה וגר (זבחים מח:). לקובער. לשנות עליו לעכב קיבועו בכך (שם). אר אינר. בא לעכב אלא לכחוב דו אות דבר מיוונות אלהד אר בלפון ואין שעיר אחר בלפון, עבודת כוכבים ושל מוספי המועדות, ומה אני מקיים תשחט החטאת בשאר בהמות משעירים דאותו

שזה מעון צפון ואין אחר מעון צפון דכתב רחמנא אותו והשתא דנפקא ליה מושחם את החמאת אותו למעומי מאי למעומי (נחשו"ן סושח"מ עו"פ בפס"ח סימן) יאותו בצפון ואין שעיר נחשון בצפון סד"א הואיל יו ואיתרבי לענין סמיכה ליתרבי נמי לענין צפון קמ"ל וסמיכה גופה מנלן "דתניא יוסמך ידו על ראש השעיר לרבות שעיר נחשון לסמיכה דברי רבי יהודה ר"ש אומר

דבר שהיה בכלל וינא מן הכלל ללמד לאיסויי לישה ועריכה וקיטוף וכן בפרק כלל גדול (שבת דף ע.) גבי הבערה לחלק ובפ״ק דיבמות (דף ז.) דקאמר מדבר שהיה בכלל ויצא תן הכלל כילד והנפש אשר תאכל בשר מובח השלמים וממעט קדשי בדק הבית: 🔀 אינו אלא שוה שעון צפון. פירש בקונטרס וקרא דבמקום אשר משחט העולה משחט החטאת בשעיר נשיא כתיב משמע דבעי למעוטי כולהו חטאות וקשה א"כ לא לריך לכשהוא אומר ושחט את החטאת זה בנה אב יאפוס מטות יאופמו פעביר נשיח פור משתפ דבע למשתפ יצפא משלחה מקומן (זכחים מח.) דמאוחו דשעיר נשיא לא אמעטי אלא זכרים מיפוק ליה © [דגגופיה כחיב גלא גנין אג] לכך נראה כמו שפירש באיזהו מקומן (זכחים מח.) דמאוחו דשעיר נשיא לא אמעטי אלא זכרים כמותו כגון שעירי רגלים ראש חדש וע"ז אך יש ליישב פירוש הקונט׳ דזה בנה אג לאו דווקא אלא כלומר כיון דאוחו חזינן דלאו דוקא הוא א"כ לא ממעטינן מיניה מידי והיינו בנין אב דקאמר ש' (ובפ' איזהו מקומן (שם) פי' הקונט' דמהחטאת קא דריש דמרבה ש' כל חטאות): או אינו אלא שוה שעון צפון ואין אחר שעון צפון. כגון שעירי הרגלים או שעיר הפנימי לאו משום דהוי כלל ופרט מימה והיכי מרבה מושחט דכתיב במטאת יחיד אכתי אימא במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת כלל והנך תרתי דחטאת נשיא וחטאת יחיד פרט הני אין אחרינא לא וי"ל דביחיד כחיב בכשבה וכתיב בשעירה ואייתר ליה חד לבנין אב ולפי המסקנא דאמרינן אוחו קא קשיא ליה זריכי תרוייהו כדאמר בריש איזהו מקומן (זכחים דף מט:) למצוה ולעכב וא"ח ודקבעי לקמן השתא דנ"ל מושחט אותו למעוטי מאי חיקשי ליה למה לי דכתב רחמנא מיו נפון כלל בשעיר נשיא דנילף מחטאת יחיד כדילפינן מינייהו שאר חטאות מזה בנה אב ול"ל דה"ינ וקלת קשיא לשון הברייתא דמשמע דלעולם אילטריך פפעי משל לקבעו חובה: תגא אותו קא קשיא דיה. וה"ק או, אינו דלא בא לקובעו חובה והא דאינטריך למכחב ביה לפון משום קרא דשעיר נשיא לקבעו חובה: תגא אותו קא קשיא דיה. וה"ק או, אינו דלא בא לקובעו חובה והא לאינעריק חטאם לא מני למימר ⁶ שעה דבעי למכחב אותו דבא ללמד זה כו' ואין אחר טעון לפון: הואיל ואיתרבי בסביבה. הואיל ואיקרי חטאם לא מני למימר ⁶ שעה

דנין אותן בכלל ופרט מתקיף לה רב אשי

האי כלל ופרם הוא פרם וכלל הוא וגעשה

כלל מוסיף על הפרט ואיתרבי להו כל מילי

אלא תנא אותו קא קשיא ליה וה"ק או אינו אלא

ושמט אומה, זה בגה אב לכל חטאות. ושיסנא מיהא לא נפקא לן מיניה, דאיכא למינת למצוה אינטרין ולהציא שעיר משאה לא למשטינהו מאומו דשעיר נשיא, ולקמן פריך ואלא אומו למה לי יישה, ואין שעיר בחשון בצפון. ששייה מחשון בצפון. ששייה בחשון בצפון. ששייה במוער באיל הוא הואיל ואיתרבי לעגרן כמיכה. וס"ד לרבויי נמי לשמיסה בצפון להם כי מיני שש. על ראש השעיר. בשער ביא למכוי ליה לממפג על ראשו שש. לרבות שעיר גחשון לסכויכה. שהרי הוא נמי שעיר נשיא אוץ דמנן כל הקרבנות הימיד טעונין סמיכה והאי נמי אכן ליסי הוא לומה לי קרא אפילו הכי אינטריך קרא לרבויי לסמיכה, דשטה מדורות לא ילפינן (דקמן צב).